

## **ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА РИНОК ПРАЦІ В УКРАЇНІ**

**Малишкіна М. М.,**

здобувач вищої освіти ОС Бакалавр

Полтавський державний аграрний університет

Науковий керівник: Єгорова О. В., к.е.н., доцент

Ситуація на українському ринку праці неоднозначна, невизначена та сповнена загроз. Ця тенденція – результат негативного процесу, що відбувається в економіці України, зокрема, внаслідок пандемії COVID-19.

Загалом вплив пандемії COVID-19 на світову та українську економіку спричинив такі зміни на внутрішньому ринку праці:

- збільшення безробітного населення України, зниження рівня зайнятості;
- зменшення кількості трудових мігрантів (українців), які працюють за кордоном;
- через зниження заробітної плати, доходів індивідуальних підприємців та зростання безробіття доходи наших співвітчизників від продажу робочої сили та самозайнятості знизилися;
- небажання багатьох роботодавців приймати працівників на роботу офіційно. [1]

За даними Державної служби статистики України 28 % загальної чисельності населення, зайнятого в економіці України, задіяні в оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автомобілів та мотоциклів, тимчасовому розміщенні та громадському харчуванні, фінансовій та страховій діяльності, угодах з нерухомістю, спорті, розвагах та розвагах. Через вимушені карантинні обмеження економічна діяльність у цих сферах вітчизняної економіки постраждала найбільше. [3]

Рівень безробіття в Україні зріс з березня 2020 року по березень 2021 року із 8,5 % (1,6 млн осіб) до 10,4 % (1,8 млн осіб). Станом на червень 2021 року рівень безробіття знизився до 9,9 % (1,7 млн осіб), цьому сприяло, зокрема, й покращення епідемічної ситуації. Проте, нова хвиля коронакризи 2021 року знову загострила проблему зайнятості. [5]

В останні місяці 2021 року кількість резюме на кожну вакансію збільшилась у 2-3 рази порівняно з кінцем 2019 чи початком 2020 року.

Згідно з макроекономічними прогнозами уряду на найближчі три роки, рівень безробіття серед населення віком від 15 до 70 років очікується на рівні 9,2 % у 2021 році, 8,5 % у 2022 році та 8 % у 2023 році. Щоб покращити умови на ринку праці, уряд вжив низку заходів щодо захисту та створення нових можливостей працевлаштування. Зокрема, навесні 2021 року 178 тисяч найманих робітників та 161 тисяча самозайнятих осіб отримали по 8 тис грн державної допомоги ФОПів. На ці цілі із держбюджету виділяється 2,7 млрд грн. [4]

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів  
IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (7 грудня 2021 р.)*

З ослабленням карантинних обмежень активність українського бізнесу поступово збільшувалась, що позитивно позначилося на ринку праці.

Водночас пандемія вплинула на роботодавців. В умовах карантину деякі роботодавці повністю або частково призупиняють виробництво, звільняють співробітників, переходять на неповний робочий тиждень або дозволяють працівникам брати неоплачувану відпустку. Це призвело до зниження попиту на робочу силу, зменшення кількості зайнятих та збільшення рівня безробіття.

З одного боку, віддалена робота забезпечує більш гнучкий графік, що знижує витрати на відрядження співробітників і витрати на утримання офісу роботодавця. В дистанційній праці є такі переваги як збереження часу, збільшення продуктивності праці, можливість більше часу приділяти сім'ї. З іншого, відсутність самоорганізації, витрати на організацію робочого місця вдома та відсутність зв'язку «на місці» знижують продуктивність праці.

Ціна на «трудові» сили має забезпечувати достатній рівень доходу, щоб працівники та їхні сім'ї жили гідним життям. Отже, рівень заробітної плати має бути достатнім, щоб відповідати стандарту рівня життя населення та забезпечувати можливість відтворення. В Україні за нинішнього рівня цін на товари та послуги досить низька заробітна плата, що посилює ситуацію невдоволення населення.

Зокрема, за результатами опитування 300 роботодавців сайтом пошуку роботи Jooble, починаючи з березня 2020 року 18,8 % компаній були змушені знизити заробітну плату через карантин; 72,4 % респондентів заявили, що карантин справді не впливав на їхню роботу, тому розмір заробітної плати не коригувався, і 8,8 % компаній навпаки підвищили заробітну плату [2].

При цьому 23,6 % опитаних роботодавців заявили про плани підвищення заробітної плати працівників у 2021 році, а 19,4 % роботодавців вирішили залишити розмір заробітної плати без змін. Багато компаній прийняли стратегічні рішення щодо утримання ключових співробітників. Тільки 1,4 % заявили, що планують знизити заробітну плату, тоді як майже половина опитаних роботодавців (49,5 %) ще не ухвалили рішення. [1].

Аналіз показує, що український ринок праці змінився під впливом пандемії коронавірусу COVID-19. Адже, неможливо точно передбачити, коли ця епідемія закінчиться і які наслідки вона принесе сьогодні, неможливо передбачити та розрахувати справжній масштаб економічних наслідків для ринку праці та економіки загалом.

Список використаних джерел

1. Кулицький С. Ситуація на вітчизняному ринку праці в умовах пандемії. Центр досліджень соціальних комунікацій НБУ в Social Communications Research Center CIA3 НЮБ ФПУ. веб-сайт. URL: [http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com\\_content&view=article&id=4942:situatsiya-na-vitchiznyanomu-rinku-pratsi-v-umovakh-pandemiji-2&catid=64&Itemid=376](http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=4942:situatsiya-na-vitchiznyanomu-rinku-pratsi-v-umovakh-pandemiji-2&catid=64&Itemid=376) (дата звернення: 07.11.2021);

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»: збірник матеріалів  
IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (7 грудня 2021 р.)*

2. Толуб Н. Схеми українського ринку праці: як 2020-го бізнес заощаджував на співробітниках. Економіка. веб-сайт. URL: <https://thepage.ua/ua/economy/shemi-ukrayinskogo-rinku-praci-yak-u-2020-biznes-ekonomiv-na-spivrobitnikah> (дата звернення: 07.11.2021);

3. Державна служба статистики України. веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 07.11.2021);

4. Зайнятість та безробіття населення в II кварталі 2020 року. Державна служба статистики України. веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 07.11.2021);

5. Рівень безробіття в Україні. Мінфін. веб-сайт. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/unemploy/2020/> (дата звернення: 06.11.2021)